

Östänvinden

Nr: 4-2003

Ordförande har ordet:

Oj då, är det redan jul!? Vart tog egentligen denna termin vägen? Är det fler än jag som undrar detta?

Nåja en hel del har väl ändå skett på vårt intresseområde. Det stora projektet Helvetesgapet har kommit med sin första delrapport, [Tid för lärande](#), som är spännande läsning. Ni hittar den under rubriken lästips liksom under rubriken länkar på vår hemsida. Fler rapporter är att vänta och dessa kommer vi att kommentera. Det har precis bildats en specialgrupp om skolbibliotek inom Svensk Biblioteksforening, <http://www.biblioteksforeningen.org/>, läs mer under specialgrupper. Ordförande är Monica Nilsson och undertecknad ingår liksom Jenny Johansson ordf. för Skolbibliotek Mitt. Även Nationella skolbiblioteksgruppen har fått en webbplats som en av våra medlemmar, Kia Gumbel, har gjort. Så fort den ligger ute meddelar vi det på vår hemsida. Här skall ni regelbundet titta vad som är på gång. Just nu är det en studiekväll med Carina Fasth, 22 januari 2004 då hon talar om berättandets kraft, som är aktuell. Anmäl er. Nu finns även vår nya domän www.skolbibliotek.se uppe och kommer att fungera parallellt med vår nuvarande. Här kommer ni att hitta information om allt som händer på skolbiblioteksområdet i Sverige och runt om i världen. Så en hel del har hänt och mer kommer att hända under våren i vår förening. Bland annat planerar vi en resa till Mariehamns litteraturdagar 26 - 28 mars, mer information kommer.

Så vill jag och styrelsen passa på och önska er en God jul och ett riktigt Gott Nytt 2004.

Christer Holmqvist,
ordf.

Innehållsförteckning:

"Länet läser" - ett projekt som ger ringar på vattnet	sid 2
Sök för att lära	sid 3
En författarträff med visst strul i upprinnelsen	sid 5
Studiebesök på Lärums	sid 8
Playahead	sid 9
Kalendarium	sid 11
Styrelsen	sid 12

Medverkande i detta nr:

Jonas Aghed,
Brännkyrka gymn., Sthlm
Ingrid Bergenudd,
Kärrtorps gymn., Sthlm
Kristofer Gren,
Mariaskolan, Sthlm
Christer Holmqvist,
Mediateket, Utbildningsförv. Sthlm
Anita Höglund, Tumba bibl.,
Botkyrka
Ann Löwbeer, Borgmästarhagssk.,
Nyköping

"Länet läser"- ett projekt som ger ringar på vattnet

I mitten på 90-talet började vi fundera på vad som hände med alla elever som inte klarade att läsa och att förstå det de läste. På diagnoser som mätte läsförståelsen hade bl a elever i år 7 mycket dåliga resultat. Ca: 40% av eleverna hade under ett år inte tillräckligt goda resultat för att kunna läsa för att lära.

Varför hade det blivit så här?

Den nya tekniken hade gjort sitt intåg både i skola och i hemmen. Mängder av TV-kanaler och dataspel tog plats framför våra barn och ungdomar.

Läsning ligger alla lärare varmt om hjärtat, men framför allt slukarålderns (skolår 4-6) lärare var fullt upptagna med allt som på olika sätt skulle finnas med i undervisningen. Den skönlitterära boken hade hamnat i verkligt bakvatten.

Vad skulle man kunna göra? Något som gjorde att både lärare och elever blev intresserade och sugna på att läsa och inte gjorde för stort intrång i budgeten.

Så här såg idén ut:

- ?? Vi bildar pedagogiska nätverk för idé och erfarenhetsutbyte med lärare.
- ?? Vi köper ett referensbibliotek med nyutgiven barn- och ungdomslitteratur.
- ?? Vi "marinerar" alla i ett "bokbad". De får läsa massor av nya böcker och sedan diskutera vad man kan göra för att eleverna ska läsa mer och verkligen vilja det!
- ?? Lust och förståelse ska stå överst!

På detta sätt hoppades vi i förlängningen kunna få fler elever att nå goda resultat i läsförståelse.

Vi tog upp frågan med chefer och politiker i Nyköpings kommun och fick de resurser som behövdes för att starta. Vi diskuterade också idén med stadsbibliotekets barn - och ungdomsavdelning som sedan dess hela tiden varit en mycket god och stödjande samarbetspartner.

Kajaa Molin & Ann Löwbeer

Vi började läsåret 97-98 med de lärare som frivilligt sökte sig till "Med Hjärtat för boken". Projektet har sedan dess pågått varje läsår utom 99-00.

Under våren -01 blev landshövding Bo Holmberg intresserad av projektet eftersom hans söner kom i kontakt med projektet i sin skola. Han fann det så intressant att han ville väcka idén för att göra något liknande i länets olika kommuner. Det skulle också kunna vara en av många insatser för att få fler ungdomar att söka sig till högskoleutbildning.

Vi formade "Länet Läser", ett projekt som har som mål att stödja och starta läsprojekt i Sörmlands kommuner. Det pågår hela tiden många läsprojekt på bibliotek och skolor. Nu skulle man kunna bilda nätverk mellan lärare och bibliotekarier i och mellan kommunerna. "Med Hjärtat för boken" står som modell och sedan kan kommunerna fortsätta redan påbörjade arbeten eller starta något som kan passa i respektive kommun. För att få bättre struktur på modellen här i Nyköping bestämde våra skolchefer att projektet skulle rikta sig till alla lärare som arbetar med skolår 3, 5, 7 eller är speciallärare. "Länet läser" startade hösten 2003 och ska pågå t o m 2005. Vi började under hösten 2003 att besöka alla kommuner för att samtala om hur det ser ut i de olika kommunerna och på vilket sätt det skulle vara bra för de att ansluta sig till "Länet Läser".

Intresset har varit synnerligen stort bland lärarna. Bibliotekens barn- och ungdomsavdelningar har varit drivande i flera av kommunerna. I några av kommunerna var intresset svagt i ledningsorganisationen, kanske tänkte man att läsning måste väl vara något som alla kan och alla gör.

Nu är projektet etablerat med olika former av läspedagogiska nätverk i alla kommuner utom en. Det är ca 400 lärare som deltar läsåret 03-04, vilket blir ungefär 8000 elever.

Kunskapsbanken som är en del av Sörmlandsbanken (verksamhetsområdet täcker Nyköping, Oxelösund, Flen, Katrineholm, Vingåker) har sedan starten av "Länet Läser" delat med sig så att alla lärare kan köpa en bok till varje elev. En fantastisk guldkant på projektet. Några av de kommuner som inte täcks av Sörmlandsbanken är i full färd med att få andra banker att göra detsamma. Det hoppas vi att de lyckas med!

Ann Löwbeer,
Borgmästarhagsskolan,
Nyköping

Vill Du veta mer om projektet?

Tag kontakt med:

Kajsa Molin
kajsa.molin@edu.nykoping.se
Specialpedagog
Resursteamet
Nyköping

Ann Löwbeer
ann.lowbeer@edu.nykoping.se
Lärare, bibliotekspedagog
Borgmästarhagsskolan
Nyköping

Sök för att lära

Några av föreningens medlemmar hade förmånen att få delta i konferensen Sök för att lära i Uppsala 16 - 17 oktober. Jag ska här berätta om några av intrycken från konferensen.

Konferensen inleddes på Uppsala slott. För undertecknad som aldrig förut har besökt slottet var det en upplevelse bara att få beträda lokalerna. Den förste föredragshållaren var Vim van Ween från Holland. Han talade om "Homo Zappiens" - den nya typen av människa. Barnen är numera vana vid att kunna kontrollera informationsflödet via fjärrkontroller, mus etc.

De är också vana vid att skanna in en skärmbild för att hitta rätt ikon att klicka på. De zappar inte på måfå som vi kan tro, utan kan medvetet följa tre TV-program samtidigt. Detta medan läroböckerna bygger på linjär inläring. Barnen vill hellre bläddra för att söka svar på en fråga. Att lära sig något är att reflektera över egna erfarenheter, skapa mentala kartor och sedan inkludera nya kunskaper i de kartor som man tidigare har i hjärnan.

Sök för att lära

Uppsala 16 - 17 okt 2003

Detta innebär att inläringen inte är en linjär process, utan innebär att man skapar associationer till tidigare kunskaper. Van Weem menade att dagens skola inte tar tillvara de färdigheter som barnen har och att utbildningsmetoderna behöver förändras.

Han tycker t.ex. att de obligatoriska ämnena ska slopas och att man endast ska ha ämnesområden. Läroböckerna ska slopas och man ska gärna använda sig av undervisningsspel. Läraren ska fungera som handledare, schemat ska vara flexibelt och examina ska vara individuella.

Han kallade den nya generationen för "screenagers" och menade att deras färdigheter kommer att rädda vårt århundrade

Därefter talade Louise Limberg. Hennes forskning är väl numera välkänd för alla som arbetar med skolbibliotek, men det var säkert bra att få höra för lärarna som var med. Bl.a. ondgjorda hon sig över de söklistor som vi bibliotekarier gärna kommer med. T.ex. börja med ett uppslagsverk, gå sedan till bibliotekskatalogen o.s.v. Hon menade att de oftast är rena skrivbordsprodukter och att man inte kan tillämpa någon generell modell varje gång man ska söka information. Detta väckte en viss munterhet eftersom flera av de följande seminarierna innebar att just sådana modeller presenterades.

Under seminariedelen besökte jag tre olika föredrag.

Lennart Wettmark från Sundsta-Älvkulle gymnasiet i Karlstad berättade att han satsade mycket på infrastrukturen i form av hemsidor, trots små personalresurser. Gå gärna in på hans hemsidor, för där fanns många idéer att stjäla. Dock framkom synpunkten att de förmodligen är svårare använda för eleverna och borde förenklas. Se:

<http://www.karlstad.se/gy/skolor/sag/bibliotek/shtml>

Ann-Britt Enochsson, doktorand inom grundskolans pedagogik, talade främst om yngre elever och Internet. Hon tryckte bl.a. på att vi alltid måste utgå från att det finns elever som inte är bra på att hantera datorn och vikten av att använda en relevant terminologi så att eleverna lär sig den. Ofta tror lärarna att de elever som talar mest om datorn också kan mest – t.ex. dataintresserade pojkar som glatt svänger sig med svåra termer, medan i själva verket det kanske är de tysta flickorna som egentligen är duktigast.

Monica Larsson från Strömbäckskolan berättade om hur de arbetar med undervisning i bibliotekskunskap. Eleverna förbereds i klassrummet och kommer till biblioteket med en given uppgift. Bibliotekarien har därefter en genomgång med dem och visar olika sökvägar. Det hela verkade mycket bra och genomtänkt MEN ogenomförbart i större skala. De tog nämligen emot eleverna fem och fem och detta omfattade endast samhällsprogrammet. Alltså knappast genomförbart med alla elever med de personalresurser som man normalt har i ett skolbibliotek. Se:

<http://www.sbacka.pitea.se/utbild/biblio/index.htm>

Konferensen avslutades i universitetets vackra aula med en föreläsning av Sven Liedman samt några avslutande ord av Maja Hagerman.

Presentationer från konferensen finns utlagda på adressen:

<http://www-conference.slu.se/sok/presentation/index.htm>. Btj kommer också att ge ut en antologi med en del av seminarierna.

Ingrid Bergenudd,
Kärrtorps gymnasium,
Stockholm

En författarträff med visst strul i upprinnelsen

Tänkte berätta lite om hur det var när Jonas Hassen Khemiri besökte oss på Brännkyrka gymnasium.

Det var det första författarbesök jag var helt involverad i. För ett år sedan hälsade Mats Berggren och Bawer Coskun på, men det var bara ett par dagar efter att jag började min anställning på Brännkyrka gymnasium och allting med besöket var redan klart. Hur gör ni andra när ni bjuder in författare och håller i/samarbetar med lärare om besöket? Har ni någon bra rutin, några tips, några kommentarer i allmänhet? Vore kul att veta. Det gick bra den här gången, mycket bra efter omständigheterna, men det kunde förmodligen också gått bättre.

Foto: Cato Levin, DN

Hade det inte varit för träffen på Mediateket (fd Biblioteksenheten, Utbildningsförvaltningen i Sthlm) hade aldrig vi från biblioteket (jag och Juan) bjudit in någon författare, det är lika bra att konstatera. På mässan i Göteborg träffade vi ett par stycken och frågade om de kunde vara intresserade av att komma och hälsa på, men dessa bollade vi snart över till samhällsinstitutionen för eventuellt besök på Nobeldagen, under ett tema om Milleniemålen, och därmed kände vi oss duktiga nog. Med allt annat som händer i vardagsarbetet för oss, lärarna och eleverna och med den annalkande julen tyckte vi det räckte. Det var i och med träffen på Liljeholmen med Khemiri och de andra namnen som presenterades där som jag, eftersom jag var där, kände att vi hade en möjlighet som det ändå var synd att missa och som vi från biblioteket måste driva.

När vi hittade kalendariet på Mediatekets sajt på tisdagen försökte jag sno på lite. Printade ut kalendariet och ett par recensioner av Khemiris bok och häftade ihop med en egen beskrivning av Khemiri och en förfrågan som jag la i ansvariges för svenskämnet fack. Hon kom snart in till oss i biblioteket, vi pratades vid och hon skulle föra saken vidare till ett par svensklärare som kanske hade "lämpliga" klasser.

Jag poängterade att Khemiri med sin lite intellektuella framtoning kanske krävde en lite mognare och verbalare och inte så stor och stämmig publik om det skulle bli något bra och skoj av det hela. Jag upplevde hennes intresse som lite lojt. Det visade sig att hon bara kontaktade en lärare och eftersom det inte gällde den klass jag hade främst i tankarna, en trea, slängde jag in bibban själv i den andra lärarens fack. Dessa båda svensklärare tog dock snart kontakt med mig, den ena samma dag, den andra på torsdagen (onsdagen var friluftsdag), och båda var klart entusiastiska över att deras klasser kunde få sig något till livs som gick utanför den vanliga trallen. Så jag ringde Elisabeth och bokade den dag och tid vi kom fram till, tisdagen den 25 november. Av Elisabeth fick jag också numret till Khemiri.

När jag pratat med Elisabeth fick jag tursamt tag i lärarna igen och förklarade att allting var grönt. Jag föreslog att jag skulle göra i ordning en ny bibba till alla eleverna, med ett par uppkopierade kapitel ur Khemiris bok och recensionerna. Det var vad jag kom på; jag tyckte inte det var någon bra idé att jag skulle söka upp klasserna för att "sälja" Khemiri. Jag ville inte styra det hela för mycket, det tyckte jag var de båda lärarnas sak och jag hade dessutom ännu inte läst boken, visste inte *hur* jag skulle kunna sälja den. Det var förmodligen det jag var mest nervös för i det hela: att jag skulle upptäcka att jag inte gillade boken när jag väl läste den. Hursomhelst verkade lärarna alldeles nöjda med mitt förslag; eleverna skulle få materialet nästa dag, fredag.

På fredags morgon stapplade den ena läraren in i biblioteket med en nyss påbörjad influensa. Hon kunde inte förbereda eleverna något vidare utan jag skulle lägga bibborna i klassfacket, så skulle hon säga till eleverna att ta dem själva.

På måndagen stod det på skärmen att även den andra läraren skulle bli borta resten av veckan. Jag kunde bara hoppas att hon hade delat ut bibborna redan.

Förmodligen hade jag missuppfattat något i mitt senaste samtal med Elisabeth, för när jag ringde Jonas Hassen påföljande onsdag, sex dagar innan det tänkta besöket, visste han inte om att han skulle komma till oss. Men hans almanacka gav inget förhinder den 25 och han verkade nöjd med upplägget, att det skulle bli två klasser i en inte alltför stor sal och att alla hade läst ett utdrag ur boken och så vidare. Så allt verkade verkligen, trots allt, grönt.

Tisdagen den 25 kom läraren för trean in i biblioteket och förklarade att hon nu var frisk och hade delat ut materialet till eleverna, men tyvärr hade inte dessa elever svensklektion den dagen, så hon kunde inte garantera hur många som skulle komma, för de hade ju inte heller *lektion* vid tiden för Khemiris besök. Tack så mycket, tänkte jag. Men då löste sig lokalfrågan av sig självt: istället för den ekande skrivsalen bestämde jag och den andra läraren oss för att förlägga det hela till ett vanligt klassrum, där hennes klass, en tvåa, och de få som skulle komma från trean säkert skulle rymmas. Den läraren kom å andra sidan in till biblioteket med alla bibborna jag kopierat upp under armen; hon hade varit sjuk från föregående fredag och skulle först nu dela ut dem till sina elever. Tack så mycket där med.

Ljus i mörkret var en av eleverna från trean, en av våra bokslukande stammisar, som på morgonen i biblioteket förklarade att hon tänkte komma och ville fråga författaren varför han skrev så tokigt, och en tjej från tvåan, som också på förmiddagen sa sig ha läst boken och tyckte mycket om den.

En timme innan utsatt tid ringde jag Khemiri för att höra om han var på gång och bestämma var vi skulle ses.

När han anlände en kvart innan utsatt tid satte jag honom i personalens fikarum med ett papper med frågor jag tänkte ställa om eleverna satt blyga och tysta¹ och sprang sedan ut för att bli klok på var salen vi skulle vara i låg. Det gick relativt snabbt, så jag hann tillbaka och vi pratade en stund runt boken och hur vi skulle inleda det hela inför eleverna:

inga konstigheter; jag skulle bara säga "Vi säger välkomna till..." och så skulle han förklara lite om bokens tillkomst och handling och läsa ett eller ett par stycken. Därefter skulle ordet vara fritt.

Och allting gick bra, mycket över mina förväntningar. Allting flöt på av sig självt, stämningen var god från början och blev bättre. Det kom bara en (1) elev från trean, den ovan nämnda, men hon var frågvis och pratsam och det var många av tvåorna också. Tjejen som läst boken förklarade inför alla att det var den bästa bok hon läst. Jag ställde bara ett par utav mina "förpreparerade" frågor, resten täckte eleverna in själva. Vi drog över den bestämda timmen med tjugo minuter.

Khemiri är naturligtvis ett drömobjekt för en författarträff på gymnasiet. Ung och söt (flera tjejer satt och glodde förstulet), öppen, gillar att prata och verkar trivas med att anpassa sig till elevernas nivå utan att för den skull förenkla saker, han är genuint engagerad i det han pratar om, är ännu utan divalater.

Lite vid sidan om, men också intressant i sammanhanget:

Eleven som läst boken sa också att det var omslaget som fångade hennes intresse.

Några böcker Khemiri på elevernas frågor sa sig gilla är *Till vår ära* av Leiva Wenger, *Med livet framför sig* av Ajar och Hinton's *Outsiders* och *Rumble Fish*. Den sämsta bok han läst eller försökt läsa är *Texten* av Lisa Jonasson och Andreas Eriksson.

Jonas Aghed,
jonas.aghed@utbildning.stockholm.se
bibliotekarie,
Brännkyrka gymnasium

¹ Vill du berätta lite om dig själv – det som behövs som bakgrund till boken?

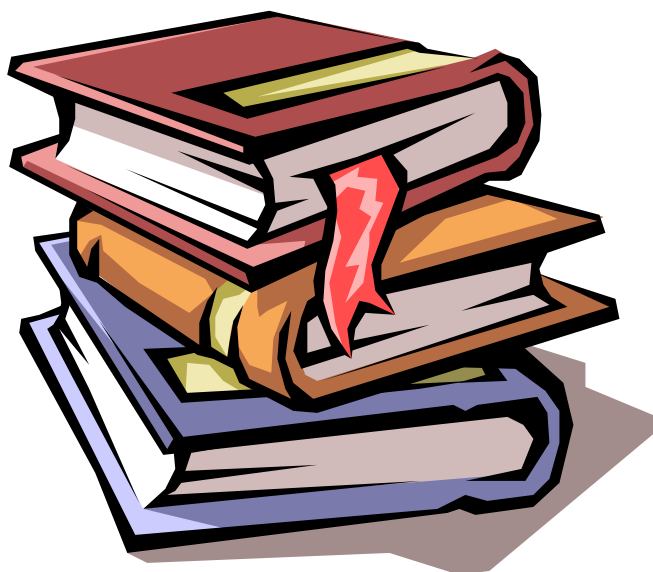
Vad handlar din bok om? Vad vill du med den? Hur fick du idén till att skriva den?

Hade du någon speciell publik i tankarna när du skrev den? Vad har du fått för reaktioner från läsare?

Vad vill du med bokens språk? Det ena är roligare, det andra korrektare. Är något av dem Halims "eget"?

Det är inte lätt att veta vad Halim verkligen gör av allt det han beskriver i sin dagbok. Kan du säga något om detta?

Tänker du skriva mer? Göra karriär som författare?

Studiebesök på Lärum

Onsdagen den 26 november samlades ett drygt 20 tal personer för att beskåda det ganska omtalade Lärum på Lärarhögskolan i Stockholm. Denna gång var det ett samarrangemang mellan DIK-föreningen vid Utbildningsförvaltningen och SkolbibliotekÖst, som för övrigt har många gemensamma medlemmar. Lärum bildades 2002 och är en ny organisation som innefattar både högskolebiblioteket och mediaproduktion på Lärarhögskolan i Stockholm. Här finns massor av studieplatser, tunna klienter, ett mediacafé och en mediaverkstad och givetvis ett stort bibliotek.

Efter en muntlig genomgång, med möjlighet till att ställa frågor vandrade vi ut i två grupper för att titta närmare på underverket. Hela det stora Lärum är mycket vackert, luftigt och med fina trägolv och andra trädetaljer. Vi fick en ingående rundvandring och presentation av allt studenterna kunde komma i åtnjutande av. Gott om sittplatser både tysta och andra. De kan logga in både här och hemifrån till alla de databaser som erbjuds även abonnemangsdatabaserna via Proxyserver. På sökverkstan kan LHS-studenter och anställda kan få handledning i informationssökning under 1 timme av bibliotekarie i samband med PM, C/D-opsats, avhandlingsarbete etc. Det finns även möjlighet till fördjupad informationssökning 3x45 min som då beställs och betalas av ansvarig lärare. Efter denna workshop skall deltagarna kunna välja relevanta databaser och informationskällor, söka och kritiskt granska informationen. Ett annat arbetssätt som tilltalade många av oss var att man i princip aldrig hämtar böcker åt låntagarna utan berättar var den står och hur den kan hittas.

Efter avslutad rundvandring återvände vi för ytterligare frågor och diskussion om hur man borde kunna öka samarbetet mellan Lärum och metodiklärarna på LHS och även med oss ute på fältet. Detta så att de blivande lärarna inte enbart behärskar sitt bibliotek på LHS utan även ser det framtida skolbiblioteket som en resurs i sitt arbete med elevers lärande. Här var vi rörande ense även med våra värdar, dessa avtackades nu med blommor.

Därefter vände vi oss till en av våra medlemmar och kollega, nämligen pristagare till utmärkelsen årets skolbibliotek 2003, Värmdö gymnasium. Tidigare i höstas hade Margareta Holstensson tagit emot priset ur Kalle Güettlers hand på Skolforum. Nu ville även vi på SkolbibliotekÖst vägnar hylla Margareta med en bok av Nobelpristagaren och en blomma. Någon gång under vårens skall vi givetvis göra ett studiebesök dit, till dess kan ni nöja er med att besöka dess webbplats <http://www.gy.varmdo.se/>

Margaretha Holstensson, bibl. Värmdö

och se på ytterligare bilder och läsa motiveringen. Styrkta till själv tyckte en större del av deltagarna att vi nu behövde styrka och även lekamligen. Detta gjordes också på en närbelägen asiatisk restaurang, där vi fick god förtäring till en billig penning. Under några timmar kunde vi där även ventilera både det vi sett och det mesta annat som det skall vara en riktigt trevlig kväll.

Christer Holmqvist

Playahead

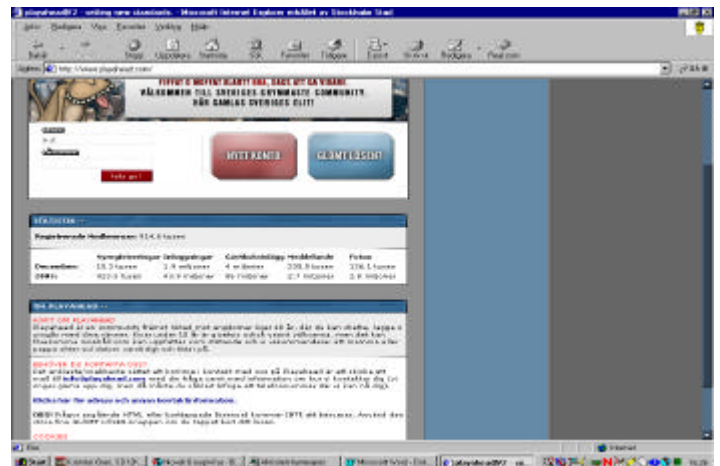
På min skola hade jag börjat att ha mediateket, som ligger mitt i biblioteket, upplåst även när det inte var bokat. Anledningen var att eleverna skulle kunna renskriva och göra informationssökningar även om inte en lärare hade bokat salen. Vi har även individuell tid på schemat, två timmar i veckan där elever kan utnyttja biblioteket och mediateket till projektarbeten.

Något som jag inte räknat med var att elever gjorde annat under undervisningen, nämligen att de gick in på communities (virtuella mötesplatser på webben) i synnerhet webbplatsen *Playahead*. I början var inte detta något problem, men efter ett tag så blev dessa besök ett problem. De flesta eleverna i år 6-9 besökte denna webbplats i tid och otid och störde undervisningen. Dessutom uppehöll de datorer för elever som verkligen behövde dem. Det slutade med att jag spärrade *Playahead* på alla datorer i mediateket och biblioteket. Att gå och bevaka varenda elev kändes inte som ett bra alternativ.

Bekantskapen med *Playahead* började för ungefär ett och ett halvt år sedan när jag började och arbeta som bibliotekarie i en F-9 skola. När eleverna besökte webbplatsen frågade jag lite försynt om de var och surfade på *Lunarstorm*, en annan virtuell mötesplats för just ungdomar som har varit väldigt populär. De blev väldigt förolämpade och tyckte att jag inte hängde med, *Lunarstorm* var tontigt fick jag höra.

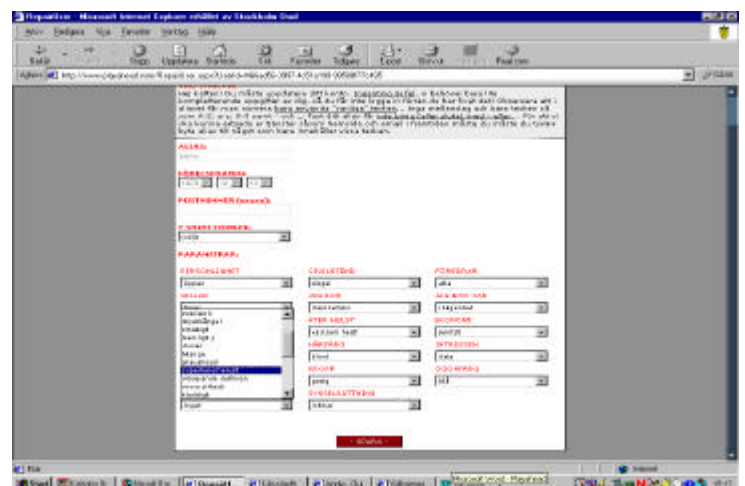
Vad var det för någonting som gjorde *Playahead* så populärt? Jag bestämde mig för att ta reda på detta. Jag skapade mig en användarprofil på mötesplatsen, jag kallade mig lägligt för "Biblio". Det första som man läser på sidan är:

"Playahead är en community främst riktad mot ungdomar över 18 år, där du kan chatta, ragga o umgås med dina vänner. Kisar under 18 år är givetvis också varmt välkomna, men det kan förekomma innehåll som kan uppfattas som stötande och vi rekommenderar att mamma eller pappa sitter vid datorn samtidigt och tittar på."

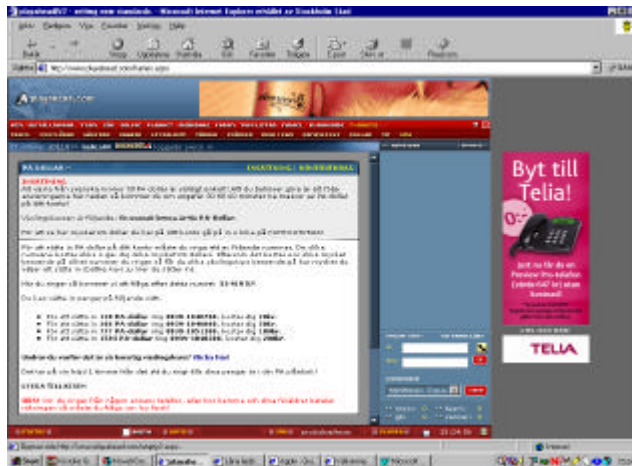
Kanske är det att sidan är riktad till personer över 18 år som gör den intressant. Jag fortsatte med att skapa ett eget användarkonto. En av de första uppgifterna jag fick svara på, det var vilka sexuella preferenser jag hade, min ålder, civilstånd m.m. När jag var klar hade jag fått en egen liten hemsida som alla som kan logga in på communityt kan se. På min sida kan jag lägga upp bilder på mig själv, lägga in vänner i en adressbok, ovänner som jag inte vill chatta med i en annan lista, ett musikstycke som hörs när man kommer till min sida.

Man kan se om vännerna är inloggade eller inte på *Playahead*. Om de är inloggade så kan man skicka små meddelanden till dem eller chatta med dem.

Det finns också olika diskussionsgrupper som man kan vara med i. Tyvärr verkar inte webbmaster ta sitt ansvar som ansvarig utgivare eftersom många diskussionsgrupper behandlade ämnen med kränkande innehåll. Diskussionsgrupperna skapas av användarna själva. Ett exempel var en grupp med syfte att sprida kränkande innehåll om en lärare på skolan.

Finansieringen av *Playahead* kommer delvis från reklam, man möts av reklam för stringtrosor när man loggat in. Den andra delen kommer från betalsamtal, *Playahead* säljer saker på sin sida. För att kunna köpa dessa saker så måste man ha något som heter "Playaheaddollar". För att få dessa "dollars" måste man ringa ett dyrt betalsamtal.

Fördelarna med ett community är helt klart den sociala delen och möjligheterna till kommunikation. För många är detta ett sätt att träffa nya vänner eller kanske skriva av sig.

Med tanken på att tjänsten riktar sig till personer över arton år och att de blir lockade till att ringa dyra betalsamtal så beslutade jag att spärra tjänsten. Tyvärr går detta bara att göra i Internet Explorer och inte i Netscape som finns i vårt nätverk. Dessutom kan eleverna ladda ner och installera program på datorerna utan problem. Detta har gjort att de har installerat en annan webbläsare istället på datorerna. Censur och filtrering av webbsidor fungerar dåligt, det är bättre att upplysa eleverna om problemet och att etik och moral även gäller på webben.

Kristofer Gren,
bibliotekarie,
Mariaskolan

Communities:	Länkar: www.playahead.com www.lunarstorm.se
Etik på internet:	http://www.saftonline.org/

<http://www.biblioteket.nu/skolbibost.htm>

Kalendarium

Studiekväll med Carina Fasth om Berättandets kraft

Spelbomskan, Länsbiblioteket,
Odengatan 63, plan 4
22 januari, 2004

Mer info:

<http://www.biblioteket.nu/skolbibost.htm>

"Läs- och skrivförmågan i Sverige - vart är vi på väg?" Öppen föreläsning med professor Mats Myrberg

Aula Konradsberg,
Lärarhögskolan i Stockholm
10 mars, 2004

Mer info:

http://www.lhs.se/aktuellt/oppna_forelasningar/

Skola & Bibliotek

"Ge rum för språken - med biblioteket som redskap i en flerstämmig miljö"

Linköping
21-22 april, 2004

Mer info:

<http://www.liu.se/cku/konferens/biblio/biblio.html>

Astrid Lindgren-konferensen i Vimmerby

"Det var en gång... berättarens röst"

Vimmerby
13 - 14 maj, 2004

Mer info:

<http://www.vimmerby.se/biblioteket/ALK%202004.htm>

Bok & Bibliotek

Svenska Mässan
Göteborg
23-26 september, 2004

Mer info:

Skolforum

Stockholmsmässan, Älvsjö
Stockholm
1-3 november, 2004

För mer info:

Styrelsen:

Ordf: Christer Holmqvist
Utbildningsförvaltningen, Stockholm

christer.holmqvist@utbildning.stockholm.se
070-463 39 64

Vice ordf: Kristofer Gren
Mariaskolan, Stockholm

kristofer.gren@maria.stockholm.se
08-508 40 772

Sekr: Anita Höglund
Tumba bibliotek, Botkyrka kommun

anita.hoglund@home.se
08-530 629 40

Kassör: Birgitta Wallmark
Utbildningsförvaltningen, Stockholm

birgitta.wallmark@utbildning.stockholm.se
070-463 39 67

Ingrid Bergenudd
Kärrotorps gymnasium, Stockholm

ingrid.bergenudd@utbildning.stockholm.se
08-508 32 525

Birgitta Forsblom
Rönninge skolbibliotek, Salems kommun

bforsblom@hotmail.com

Eva Fredrikzon
Enskilda Gymnasiet, Stockholm

fr@ens-gymn.se
08-21 95 32

Helena Klingberg
Barn- och ungdomsförv., Katrineholm

Helena.Klingberg@bou.katrineholm.se
0150-576 23 el. 070-32 25 135

Malin Jacobsson
Södermalsskolan, Stockholm

malin.jacobsson@maria.stockholm.se
08-508 40 950

*God Jul
&
Gott Nytt År
önskar
Styrelsen för
SkolbibliotekÖst*